

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CII. — Izdan in razposlan dne 30. decembra 1910.

Vsebina: (Št. 242 in 243.) 242. Zakon o ustanovitvi zaklada, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj. — 243. Razglas, da se je glavni carinski urad II. razreda v Sarajevu premenil v glavni carinski urad I. razreda.

242.

Zakon z dne 22. decembra 1910. l.

o ustanovitvi zaklada, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§ 1.

Da se izboljšajo stanovanjske razmere manj premožnega prebivalstva, se ustanavlja zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj in ki ga upravlja ministrstvo za javna dela v porazumu s finančnim ministrstvom.

§ 2.

Zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, lahko pridobiva v svojem imenu pravice in prevzema dolžnosti.

§ 3.

Zakladu, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, se odkažejo naslednji zneski:

v letih 1911. in 1912. skupaj	1,500.000 K
„ letu 1913.	1,300.000 „
„ „ 1914.	1,500.000 „
„ „ 1915.	2,200.000 „
„ „ 1916. do vštveši 1918. po	2,500.000 „
„ „ 1919. in 1920. po	3,500.000 „
„ „ 1921.	4,000.000 „

Te zneske je vstavljati v dotične državne proračune in izplačevali se bodo zakladu v mesečnih enakih predplačnih obrokih.

§ 4.

Zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, je določen:

dajati kreditno pomoč samoupravnim korporacijam (okrajem, občinam i. e.), javnim korporacijam in zavodom, nadalje

občekoristnim združbam, kakor stavbnim za drugam, stavbnim družbam, stavbnim društvom, ustanovam i. e. t. za gradnjo majhnih stanovanj (§ 6) ter pridobitev za to določenih zemljišč, nadalje za pridobitev hiš z majhnimi stanovanji, oziroma za pridobitev hiš, ki se hočejo prirediti ali prezidati v majhna stanovanja, končno za odkup hipotek v ne prvem vrstnem redu, ki se držé takih hiš, ki jih je zgradila ena izmed prej imenovanih združb že, preden je dobil moč ta zakon, in sicer:

a) v prvi vrsti s tem, da se prevzame poroštvo za posojila, ki si jih vzamejo imenovane juristične osebe drugod, in za njih obrestovanje (posrednja kreditna pomoč);

b) z neposrednjim dovoljevanjem posojil gori navedenim jurističnim osebam (neposrednja posojila zaklada).

Natančnejša določila o prevzetju poroštva po zakladu, o obrestni meri posojil, za katera veljaj poroštvo; nadalje o dovolitvi posojila ter gledé eventualnega nadzorovanja zgradbe ter gospodarstva

posojilojemnikov bodo v ustavu, ki more določiti zlasti tudi dovolitev obrestnih naprednin na prve hipoteke, ki jih najme graditelj, ako se takoj porvrnejo iz posojila, hipotekovanega na prvem mestu.

Iz tega nadzorovanja in iz upravljanja zaklada nastajajoče stroške je zalagati iz donosov zaklada.

§ 5.

Posojila, za katera porokuje zaklad, ter neposrednja posojila zaklada je hipotečno zagotoviti, in sicer praviloma v vrstnem redu nad varnostno mejo varovancev nepremičnine, ki se obremeni; toda meja 90 odstotkov skupne vrednosti te nepremičnine se ne sme prekoračiti.

Pri javnih zavodih in korporacijah se lahko opusti hipotečno zagotvilo.

§ 6.

Za majhna stanovanja v zmislu tega zakona veljajo zlasti:

1. rodbinska stanovanja, ako izmera za stanovanje pripravne površine vsakega posameznega stanovanja (izbe, stanice, kuhinje) ne presega 80 kvadratnih metrov;

2. domovi za samce, to so taka poslopja, ki so določena, da se vzprejemajo vanja posamezne osebe v odločenih stanovanjskih prostorih. Urejeni morajo biti tako, da more v vsakem stanovanjskem prostoru stanovati praviloma samo ena, k večjemu pa tri osebe.

Samske osebe različnega spola se smejo nastaniti samo v popolnoma ločenih oddelkih.

3. Spalne in stanovalne hiše, to so taka poslopja, ki so določena za prenočevanje samskih oseb v skupnih spalnicah, ki so opremljene s posameznimi ležišči, ustrežajočimi potrebnemu številu.

Hiše, ki pridejo v poštev v zmislu točk 1 do 3, morajo vrhutega v stavbnotehniškem, zdravstvenem in nravnopolicijskem oziru ustrezati zahtevam zdravih in cenih ljudskih stanovanj.

§ 7.

Zakladovi novci se smejo porabljeni, kakor je omenjeno v § 4, le, ako znaša za stanovanje pri-

pravna skupna površina malih stanovanj (§ 6) najmanj dve tretjini za stanovanje pripravne skupne površine hiše, ki se obremeni.

Kakor za stanovanje pripravna skupna površina majhnih stanovanj velja:

1. pri rodbinskih stanovanjskih hišah vsota talnih površin, rabljenih po § 6, točka 1;

2. pri domovih za samce, spalnih in stanovalnih hišah za namene teh zavodov rabljene talne površine.

Ako so v hiši, ki se obremeni, opravnim ali obrtnim namenom služeci prostori, jih je vračuniti v skupno površino hiše, pripravno za stanovanje, ako ne gre za mala obratovališča (§ 8, točka 4).

§ 8.

Na podstavi tega zakona dovoljena ali porokovana posojila ne smejo v nobenem primeru presežati 90 odstotkov vstevne vrednosti nepremičnine, ki se obremeni.

Za vstevno vrednost v nasprotju s skupno vrednostjo (§ 5) velja:

1. vrednost zemljišča, ki je potrebno za zgradbo hiše ali je nujno združeno s pridobitvijo hiše;

2. vrednost dela hiše, v katerem so majhna stanovanja;

3. ako je hiša določena le za pripadnike kmetijskega poklica, tudi vrednost potrebnih gospodarskih prostorov (hlev in skedenj) s pritlikino vred;

4. vrednost eventualnih malih obratovališč, ki so v hiši.

§ 9.

Zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, se upravlja v dveh posebnih oddelkih ustrezno v § 4 pod a) in b) oznamenjenim namenom. Premoženje vsakega teh dveh oddelkov je izkazovati ločeno (§ 17). Vsakemu oddelku gredó donosi njegovih lastnih glavnic.

Zaloge oddelka, določenega za poroštvo (§ 4, lit. a), je tako plodonosno naložiti, da je vedno lahko dobiti gotovine, ki so potrebne za plačila iz poroštva.

Ustav zaklada, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, določa, v katerem razmerju je v § 3 oznamenjene letne dotacije porazdeliti na oba oddelka.

§ 10.

Oddelek za porokovanje sme poročstva prevzemati samo v taki izmeri, da so obveznosti tega oddelka z novci zaklada, kar jih je, kakor je pričakovati, trajno založene. Natančnejša določila o tem je ukreniti v ustavu.

Skupna vsota poroštev, ki jih je prevzel oddelek za porokovanje, ne sme preseirati zneska 200 milijonov kron. Za te obveznosti zaklada jamči država subsidijarno do tega najvišjega zneska.

§ 11.

S posojili, za katera porokuje zaklad, je ravnati kakor z naložbami, varnimi za varovanje.

§ 12.

Za občne koristne se smatrajo stavbne združbe, kojih ustav omejuje dividendo, ki se razdeli udom, na 5 odstotkov največ, in udom za primer, da se družba razdruži, ne zagotavlja več nego povračilo vplačanih deležev, eventualen ostanek družbenega premoženja pa določa za občekoristne namene.

§ 13.

Zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, je pooblaščen pridobiti poslopja, na katerih so zagotovljena posojila, ki jih je dovolil sam ali za katera je prevzel poročstvo, nadalje pridobiti terjatve, za katere porokuje, ako bi se pokazalo, da so te naredbe potrebne, da se zaklad varuje izgub.

§ 14.

Da zastopa zaklad v njegovih pasivnih pravadah, je pristojna tista finančna prokuratura, v koje okolišu je predmet, za čigar zgradbo, oziroma pridobitev ali, ako se odkupijo hipoteke, za čigar obremenitev naj se uporabi ali se je že uporabil zaklad.

§ 15.

Minister za javna dela naj v porazumu s finančnim ministrom za natančnejšo izvršitev določil tega zakona izda ustav, v katerem je uravnati tudi prevzemanje in upravljanje zgradb malih stanovanj po zakladu, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj.

Za vpoštevanje krajevnih stanovanjskih razmer se lahko ustanove stanovanjski odbori. Poklicani so

izrekati mnenja, zlasti o prošnjah za posojila, ter samostojno staviti predloge. Tem stanovanjskim odborom je pritegniti zlasti zastopnike občin in socialnih zavarovalnic ter zastopnike občekoristnih stavbnih združb.

§ 16.

Za izvršitev določil tega zakona potrebne vloge na zaklad, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, ali na njegove organe, prav tako kakor priloge teh vlog, nadalje listine, ki se tičejo prevzetja poročstva po zakladu, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, v zmislu § 4, točka a), so kolkov in pristojbin proste.

§ 17.

O stanju in upravi zaklada, s katerim se skrbi za zgradbo stanovanj, je vsako leto poročati državnemu zboru.

§ 18.

Ta zakon dobi moč z dnem razglasitve.

§ 19.

Izvršiti ta zakon je naročeno ministroma za javna dela in za finance v porazumu z ostalimi udeleženi ministri.

Na Dunaju, 22. dne decembra 1910. l.

Franc Jožef s. r.

Bienert s. r.

Biliński s. r.

Ritt s. r.

243.

**Razglas finančnega ministrstva
z dne 22. decembra 1910. l.,**

**da se je glavni carinski urad II. razreda v Sarajevu
premenil v glavni carinski urad I. razreda.**

Po poročilu c. in kr. skupnega finančnega ministrstva v stvareh Bosne in Hercegovine se je glavni carinski urad II. razreda v Sarajevu premenil v glavni carinski urad I. razreda in je že začel svoje poslovanje v tej lastnosti.

Biliński s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1911. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1911 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštine prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za	4 K 20 h	Letnik 1870. za	2 K 80 h	Letnik 1891. za	6 K — h
" 1850. "	10 " 50 "	" 1871. "	4 " — "	" 1892. "	10 " — "
" 1851. "	2 " 60 "	" 1872. "	6 " 40 "	" 1893. "	6 " — "
" 1852. "	5 " 20 "	" 1873. "	6 " 60 "	" 1894. "	6 " — "
" 1853. "	6 " 30 "	" 1874. "	4 " 60 "	" 1895. "	7 " — "
" 1854. "	8 " 40 "	" 1875. "	4 " — "	" 1896. "	7 " — "
" 1855. "	4 " 70 "	" 1876. "	3 " — "	" 1897. "	15 " — "
" 1856. "	4 " 90 "	" 1877. "	2 " — "	" 1898. "	6 " — "
" 1857. "	5 " 70 "	" 1878. "	4 " 60 "	" 1899. "	10 " — "
" 1858. "	4 " 80 "	" 1879. "	4 " 60 "	" 1900. "	7 " — "
" 1859. "	4 " — "	" 1880. "	4 " 40 "	" 1901. "	6 " — "
" 1860. "	3 " 40 "	" 1881. "	4 " 40 "	" 1902. "	7 " 50 "
" 1861. "	3 " — "	" 1882. "	6 " — "	" 1903. "	9 " — "
" 1862. "	2 " 80 "	" 1883. "	5 " — "	" 1904. "	5 " — "
" 1863. "	2 " 80 "	" 1884. "	5 " — "	" 1905. "	6 " — "
" 1864. "	2 " 80 "	" 1885. "	3 " 60 "	" 1906. "	12 " — "
" 1865. "	4 " — "	" 1886. "	4 " 60 "	" 1907. "	13 " — "
" 1866. "	4 " 40 "	" 1887. "	5 " — "	" 1908. "	9 " — "
" 1867. "	4 " — "	" 1888. "	8 " 40 "	" 1909. "	8 " 50 "
" 1868. "	4 " — "	" 1889. "	6 " — "		
" 1869. "	6 " — "	" 1890. "	5 " 40 "		

Prodajna cena za letnik 1910. se naznani začetkom januarja 1911. l.

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenshi z l. 1870. se dobivajo po istih cenah, kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, in kosi nenemških izdaj najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej, in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.